
Nr. 04 | April 2007 |
29ste jaargang
verschijnt niet in augustus
P 408.654

Van Pesach naar Avondmaal - *Gilbert SNAUWAERT*
Predikant zijn is prachtig, maar zwaar - *Enquête*
Lesgeven in Mechelen aan 'vluchtelingen' jongeren - *Tania RUTTEN*

Afgiftekantoor : 1050 Brussel 5
Verantw. uitgever en verzendadres :
G. Liagre, Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel

Colofon

Verantwoordelijke uitgever

Dr. Guy Liagre

Redactieteam

Judith van Vooren
Bea Smetryns-Baetens
Steven Fuite
Ernst Veen
Dick Wursten

Redactieadres:

Marsveldstraat 5 - 1050 Brussel
tel.: +32-(0)2-511 44 71
fax.: +32-(0)2-511 28 90
E-mail: kerkmozaiek@vpkb.be

Web-site Internet:

<http://www.protestanet.be/VPKB>

Prijzen Kerkmozaïek

- Individueel abonnement:
12,50 Euro
- Groepsabonnement:
10,50 Euro (vanaf minimum
5 exemplaren naar éénzelfde
adres)
- Steunabonnement:
14,00 Euro

Storten kan op rekeningnummer
068-0715800-64 van de Verenigde Pro-
testantse Kerk in België,
Marsveldstraat 5, 1050 Brussel.

De redactie behoudt zich het recht voor
om bepaalde artikelen niet te publice-
ren, indien nodig in te korten en/of
redactioneel te bewerken. Zij is niet
verantwoordelijk voor de inhoud van
de artikelen en slechts ten dele voor de
stijl.

Organisaties en tijdschriften, niet be-
horend tot de VPKB, die artikelen uit
het maandblad Kerkmozaïek geheel
of gedeeltelijk wensen over te nemen
of te bewerken, dienen dit schriftelijk
aan te vragen op het redactieadres.

Sluitingsdatum volgende
Kerkmozaïek: 11 april 2007.

Uit de redactie geklapt...

Er werd naar uitgezien, geruchten deden al de ronde, maar nu is het eindelijk zover. De enquête onder de Nederlandstalige predikanten is geïnterviewd. Omdat uiteindelijk meer dan de helft van de predikanten heeft gereageerd, heeft dit onderzoek inmiddels toch ook enig gewicht gekregen. De redactie meende daarom dat een uitgebreide verslaglegging op z'n plaats was. Geen droge cijfertjes en percenten, maar veel citaten en impressies. Wat predikanten vinden van hun werk, waarover ze zich opwinden, waar ze moe van worden en waarvan ze dromen, het staat er allemaal in. Een samenvatting op hoofdlijnen vindt u in het blad zelf, de inventarisatie in een speciale middenkatern. Met dank aan onze mediaconsulent: Ruud Foppen.

Verder vraagt ds. Gilbert Snauwaert in dit Paasnummer aandacht voor verband en verschil tussen Pesach en Pasen en beschrijft Tania Rutten hoe het protestants godsdienstonderwijs in-

grijpend is veranderd door de aanwezigheid van protestantse vluchtelingen in onze samenleving.

Natuurlijk zijn er de vaste rubrieken met de nodige informatie over wat er in en om de kerk allemaal gebeurt en krijgt u een eerste impressie van de "Bijbelronde Vlaanderen, die oktober 2006 is gestart en inmiddels aan z'n derde provincie toe is.

Tenslotte: een nieuwe rubriek is toegevoegd: "Hoogstpersoonlijk". In een gesprek met iemand uit de kerk proberen we zicht te krijgen op de "mens achter de werker": wat beweegt, wat drijft iemand, waar loopt hij/zij warm voor enz. ?

Dick WURSTEN

Inhoud

blz.		blz.	
02	Colofon - Uit de redactie geklapt - Inhoud	10	De Hongaarse kerk in België
03	De laatste vijand - Wandelen in God	11	Nieuws uit de Faculteit
04	Van Pesach naar Avondmaal - Predikant zijn is prachtig maar zwaar - Lesgeven in Michelen aan "vluchtelingen"jongeren	12	Copy and paste
07	Nieuws uit de synodale raad	13	Hoogstpersoonlijk
08	Volwassenenvorming	14	Bijbelronde Vlaanderen
09	Studiefonds "Ik help een kind"	15	De "bewoners" van de Marsveldstraat
		16	Protestantse Omroep -

De laatste vijand

(I Korintiërs 15:26)

God sprak en het was er. En het was goed. Zeer goed. En tot de mens sprak de Schepper: 'Hierbij geef Ik het aan jullie. Draag er zorg voor en geniet ervan'. Maar dat deden ze niet. Ze namen geen genoegen met de schepping zoals hij was. Ze vergaten de Schepper en sloegen zelf aan het maken.

Ze waren vindingrijk, naar het beeld van God. Ze ontdekten en bedachten. Ze onderzochten en ontwierpen. Deden wetenschappelijk onderzoek en ontwikkelden technologieën. Ze bouwden hoge torens. De hoogste torens werden tekenen van macht en prestige. Symbolen van suprematie en een wankele machtsbalans.

Ze konden elkaar niet langer verdragen. Belangen waren overal aanwezig en meestal tegengesteld. Ze werden vijanden van elkaar. Ze onderzochten, ontdekten en verzonnen dodelijke aanklachten. Om hun eigen kleinzielige macht te behouden, bedachten ze een massa vijandsbeelden. Het bloed schreeuwde uit de aarde.

Het wankele machtsevenwicht moest verstoord raken. Het was niet langer nodig, dat de ene natie optrok tegen de andere. Mensen namen zelf het recht in eigen hand. Met mondiale propaganda, omgord met bommen of diplomatiek gewapend. Of met vliegtuigen die door de hoogste torens heen geboord werden. Spraakverwarring alom.

Dood en vernietiging leken het bestaan voor eeuwig te binden. Angst werd de grootste drijfveer. Achter dikke muren begon men zich te verschansen. De rolluiken werden gesloten evenals de verwonde harten. Wie

zou de steen weggrollen en het graf openen? Waar moest in hemelsnaam die kracht vandaan komen?

Hij die lang geleden zo goed gesproken had, sprak opnieuw. En zijn Woord werd vlees. Een land werd beloofd, een ander rijk zou komen. En nakomelingen zouden delen in goedheid. Het ongekende werd bekend gemaakt en geschonken in weergaloze mate, het zou onuitputtelijk blijven stromen vanuit het diepste binnenste.

Wie zou in staat zijn de boekrol te openen? De Geest die zweefde over het water, daalde neer op een man uit Nazareth. Een man die brood brak en wijn schonk, alsof het om zijn eigen lichaam en bloed ging. Een machtswellustige en bloeddorstige horde, die slechts wilde blijven vertrouwen op de door hen gevestigde orde stond op en tekende ook zijn bestaan.

Hij opende de boekrol. Hij kon niet in het duistere graf gehouden worden. De Geest van God bleek niet te stuiten. In de meest brede zin stond Hij op. 'Zie, Ik maak alle dingen nieuw en tot dan ben Ik bij jullie', sprak Hij. Leven en vrede worden gebracht door de Geest. Eén vijand bleef over om vernietigd te worden: de dood, de laatste vijand.

*Vicaris Ivan DE GRAAF
Ronse*

Synodevoorzitter aan
het
woord

Wandelen in Gods licht...

Onlangs vroeg men mij voor een interview in Kerkmozaïek naar mijn hobby's. Eerlijk gezegd, die zijn er weinig. Behalve dan wandelen. Heerlijk is het om na een drukke werkdag te voet van Brussel naar Dilbeek te stappen of om 's avonds met mijn vrouw nog even een uurtje door Dilbeek te trekken.

Ik voel mij dan altijd in goed geestelijk gezelschap. "Het bestuderen van het wandelen is voor mij een passie, die de leegte opvult van reeds vervlogen eerdere passies", schreef Jean-Jacques Rousseau in "De eenzame wandelaar". Een voettocht naar Santiago is nog zo gek niet. Want niemand keert terug van een reis – zij het ver weg of dichtbij – zoals hij of zij vertrokken is. Onze voorouders moeten het geweten hebben. Bijvoorbeeld toen ze te voet van Gent naar Horebeke trokken voor de zendingsdag. Of toen ze om te preken vier uur moesten stappen.

Tijden zijn veranderd. Steeds meer predikanten en gemeenteleden zitten tegen de depressie aan. Het wandelvuur voor de verkondiging van de Heilige Boodschap lijkt gedoofd. Maar misschien hangen ze wel samen. Al wandelend heb je nu eenmaal meer kans om God te ontmoeten dan in de auto.

dr. Guy LLAGRE

Van Pesach naar avondmaal

Pasen, de opstanding van de Heer, een viering die al eeuwen het geloof en de verwachting van miljoenen gelovigen heeft recht gehouden. Het hoogtepunt van ons christen zijn, een einde dat eigenlijk een begin is. Een eredienst die zijn oorsprong heeft in het verhaal van de Exodus. De uittocht van de Israëlieten, Gods volk, uit Egypte. Een uittocht die begon na de morele overwinning op de Farao, na de tiende plaag.

Maar als we in Exodus vanaf hoofdstuk 7 : 14 lezen hoe de plagen in Egypte zich zonder onderbreking opvolgen dan is het opmerkelijk dat in het hoofdstuk 11 na de aankondiging van de laatste plaag er een heel ander verhaal is neer geschreven. Je verwacht dat na de aankondiging, de uitvoering komt. Maar in hoofdstuk 12 richt de Heer zich tot Mozes en het volk en volgen er richtlijnen hoe ze Egypte zullen verlaten. Het valt op dat, vóór de Farao hun vertrek heeft toegezegd, de zekerheid van de verlossing er is. Het strijken van het bloed aan de deurposten, het staande eten van het lam en al het andere, zijn dus daden van geloof, een zekerheid van de dingen die men niet ziet, maar wel hoopt, zegt de schrijver van de brief aan de Hebreeërs als hij het heeft over geloof.

De instelling van het Pesach is dus de instelling en de geschiedenis van de vrijheid verkregen door geloof, het weghalen uit het slavenhuis. Vrijheid! Weinigen realiseren zich dat dit begrip zich via het verhaal van de Uittocht over de hele aardbol verbreid heeft. Aanvankelijk traag, want een wereld van meesters en knechten is heel wat stabielere dan een wereld van vrije mensen. Maar het begrip "vrijheid" groeide echter hand over hand en tegen alle tirannen in. Eerst in de boe-

ken, toen in de straten, tot overal ter wereld op de spandoeken van bevrijdingsbewegingen de Bijbelse woorden verschenen, *"Laat Mijn volk gaan"*. Maar voor ons komt er een vervolg aan nl. *"opdat ze Mij kunnen dienen"*. Want wanneer vrijheid niet verder komt dan het afschudden van boeien, leidt de uitoefening ervan onherroepelijk tot chaos. De gebeurtenissen in de wereld van vandaag bevestigen het elke dag.

De eerste gang van het volk na de wonderbare bevrijding leidde naar de Sinaï, naar de plechtige belofte. Op de berg Sinaï kreeg het *"verlost van"* zijn vervolg in het *"waartoe"*. Op zijn weg naar Sinaï maakte het volk voor het eerst kennis met een belofte. De belofte die op de Sinaï werd uitgesproken was: deze verlossing is het begin van een verwachting, de verwachting van de ware verlossing, die van de zonde en kwaad. Blijf geloven in die belofte en hou je er aan IK zal het voor je vervullen.

"En terwijl ze aten, nam Jezus een brood, sprak de dankzegging uit, brak het en gaf het aan zijn discipelen, en zeide: Neemt eet dit is mijn lichaam. En Hij nam een beker, sprak de dankzegging uit en gaf hun die en zeide: Drinkt allen daaruut. Want dit is het bloed van mijn verbond... doet dit, zo dikwijls gij die drinkt, tot Mijn gedachtenis".

Zo begint de Heer een nieuw hoofdstuk. Hij laat het Paschamaal overvloeien in het Avondmaal. Ze hebben een duidelijke band met elkaar. Het is de verbinding tussen twee bedelingen en de twee grote feesten, daaraan verbonden. Hij, het Lam Gods, stond op het punt zichzelf als een zoenoffer te geven. Hij zou op die wijze een einde maken aan de gedachte, dat het enkel gaat om lichamelijke verlossing en

maatschappelijke vrijheid. Maar de Heer maakt duidelijk dat het vieren van het Pascha een gedachte was die vierduizend jaar lang op Zijn dood had gewezen. Terwijl Hij met Zijn discipelen het Pascha at, stelde Hij een dienst in als vervolg op Pascha, een nagedachtenis aan Zijn groot offer. De Avondmaalsdienst die Christus instelde, zou door Zijn volgelingen in alle landen en door alle eeuwen heen worden gehouden. Het werd gegeven om de grote verlossing te gedenken die tot stand kwam als gevolg van de dood van Christus.

Door met Zijn discipelen het brood en de wijn te delen, bood Christus Zichzelf op plechtige wijze als Verlosser aan. Hen vertrouwde Hij het nieuwe verbond toe, waardoor allen die Hem in geloof aannemen, kinderen Gods worden genoemd en mede-erfgenamen met Christus. Door dit verbond was iedere zegening die de hemel kon schenken voor dit leven en het toekomstige, de hunne. Dit verbond zou worden bekrachtigd door het bloed van Christus. En de bediening van deze inzetting aan de discipelen gegeven toonde het grote offer dat gebracht was voor ieder van hen persoonlijk en aan het geheel van de mensheid.

De dienst van het Avondmaal is geen rouwdienst, dat is niet de bedoeling. Als we als Zijn kinderen rond de tafel staan, moet er niet aan onze tekortkomingen gedacht worden. Moet er niet stilgestaan worden bij ervaringen uit het verleden of ze nu goed of minder goed waren. Er moet niet gedacht worden aan de verschillen tussen gelovigen. Hier komt de gelovige om Christus te ontmoeten. Sta niet in de schaduw van het kruis, maar in het reddende licht ervan. Stel uw ziel open voor de heldere stralen van de Zon

der Gerechtigheid, de harten gereinigd door het bloed van Christus, in het volledige besef van Zijn tegenwoordigheid.

De maaltijd der Heren is het hart van onze samenkomsten. Samen met het lezen, het zingen en de verkondiging,

getuigen we te geloven in de verlossing. Daarmee brengen we lof aan de opgestane Heer. We nemen de maaltijd des Heren om kracht op te doen, om daarmee de uitdaging van de geschiedenis aan te gaan. En die kracht zullen we nodig hebben, als we willen blijven getuigen dat in het "waartoe"

van de verlossing de bestemming van de schepping ligt. Wij wensen U bij dit Paasgebeuren die kracht en die vreugde van de verlossing toe.

ds. Gilbert SNAUWAERT,
Anderlecht

Predikant zijn is prachtig, maar zwaar

"Ga je lichaam in, knal die wrok eruit" zegt evangelisch psychologe Ineke van Dok-Mak over drukke dominees in het Nederlandse oecumenisch opinieblad voor geloof en samenleving *VolZin* van 9 maart 2007 (vroeger *Hervormd Nederland* en *De Bazuin*). Zij reageert op een advies van de *Bond van Nederlandse Predikanten* aan de leden om niet meer dan gemiddeld veertig uur te werken. Maar Ineke van Dok-Mak vindt het onzin. Ze vindt dat mensen meer lichamelijk moeten bewegen en teveel hun opgebouwde irritaties opkroppen. Bovendien hebben niet alleen dominees een zwaar beroep, "het geldt voor de hele geestelijke gezondheidszorg, waartoe predikanten toch ook behoren: je zit achter je laptop, je zit altijd maar te praten, je hoort zware problemen. Tel uit je winst, daar ga je aan kapot. Als je niet vijf keer per week naar de sportschool loopt, dan ga je de mist in, ook met een 40-urige werkweek. (...) Dus laat dominees lekker zestig uur werken, maar geef ze een abonnement op de sportschool. En laat ze hun gemeenteleden meenemen. Terwijl je op die apparaten zit, kun je toch ook lekker praten?"

Verschijselen van burn-out of depressieve klachten zijn intussen vertrouwde problemen geworden bij predikanten, ook binnen de VPKB. Maar gelukkig waren dat

niet de enige overwegingen van de Kerkmozaïekredactie om de Vlaamse predikanten twintig vragen voor te leggen. Directe aanleiding was het artikel van Ds. Steven FUTE met als uitdagende titel: "moet een dominee universitair zijn opgeleid?". Als zo'n vraag instemmend wordt beantwoord, moet dan ook niet worden gevraagd of het geboden perspectief of de wedde enigszins in balans is met opleiding en toelatingseisen? Tenzij men zou vinden dat er veel andere – meer immateriële – zaken zijn die de predikant volop terugkrijgt: voldoening, waardering, uitdaging, perspectief of wat al niet meer. De vragen richtten zich op het zoeken van een balans tussen het ene en het andere.

Achttien predikanten reageerden en het is natuurlijk niet te doen om alle antwoorden in dit bestek weer te geven. Uiteindelijk ging het om zeventig vellen tekst. Wat kwam ik in hoofdlijnen tegen? Een meerderheid ervaart het ambt als een roeping, een minderheid ziet ook nog wel andere beroepsmogelijkheden. De meeste predikanten vinden het een prachtig vak en genieten dagelijks van het werk, maar enkelen lijden er onder. Iemand zou het liefst iets anders gaan doen. Een flink deel ervaart het ambt ook als zwaar. Er zijn vele verschillende taken en het is alles bij elkaar erg

veel. Het is noodzakelijk om eigen grenzen te stellen. Predikanten lijken dat niet altijd goed te kunnen. Een zeker activisme bij sommigen ("werken aan een rechtvaardige samenleving") staat tegenover het geloof "dat deze wereld in Christus reeds vernieuwd is". Ondanks de soms kleine gemeente ervaart een meerderheid het ambt als een uitdaging. Na- en bijscholing vinden predikanten zeer belangrijk en de huidige mogelijkheden zijn binnen de VPKB te beperkt. De wedde vindt tweederde onvoldoende tot "schandalig". Een enkeling komt regelmatig in financiële problemen. Dat er niet gespaard kan worden voor noodzakelijke dingen of voor huisvesting na het pensioen ervaren sommigen als een groot probleem. En zo zijn er nog wel wat zaken. Het gekleurde katern in het midden van deze Kerkmozaïek vertelt u meer. U vindt geen namen of plaatsen. Die bewaren wij in ons hart. Moge het een bijdrage zijn aan de opbouw van onze kerk.

Ruud FOPPEN

Lesgeven in Mechelen aan 'vluchtelingen' jongeren

Filippijnen. Lesgeven is dan niet meer vanzelfsprekend. Zeker als je de leeftijd van de leerlingen dan varieert tussen 12 en 18 jaar. Lesgeven is dan wel boeiend, een uitdaging!

En er zijn gemeenschappelijke aanknopingspunten. Geloven speelt in het leven van deze jongeren meestal een erg belangrijke rol, is zelfs vaak hun enige houvast in de onbekende we-

reld waarin ze zijn terecht gekomen. Ze hebben meestal een bijbel in hun moedertaal of we lezen in een Engelse of Franse bijbel. We beginnen met de bekende verhalen en bespreken deze met handen- en voetenwerk.

Vertrouwen winnen

Het andere gemeenschappelijke is dat ze terecht zijn gekomen in een hun onbekende en vaak beangstigende wereld (probeer het je zelf in te denken dat je als zestienjarige verhuisd wordt vanuit je bekende wereld, opgroeiend tussen familie van wie je dacht dat het je ouders waren, naar je 'echte' vader in een vreemd land met een totaal andere cultuur, met een 'nieuwe' moeder en 'nieuwe' broers en 'zussen'). De angst staat vaak geschreven op de gezichten van deze jongeren. Sommigen zijn hier wel met hun eigen familie en men zorgt voor elkaar. Met hen gaat het meestal wel goed en zij integreren zich langzaam aan. Maar wat als je 'nieuwe' moeder geen woord tegen jou zegt, of als je zelf als puber weigert een woord te zeggen, of als je hier 'alleen' aankomt of ondergedoken moet leven...?

Meestal willen ze er zelf niet teveel over kwijt. In de culturen waaruit ze komen wordt er niet over zulke dingen gepraat. Van psychologische be-

geleiding heeft men nog nooit gehoord. Als leerkracht kan je dan proberen op zo'n moment hun vertrouwen te winnen, een luisterend oor te bieden en hen aan te moedigen vol te houden. Af en toe als het nodig is, onderneem ik meer stappen naar aanleiding van hun problematiek. Maar jammer genoeg helpt dit vaak niet zoveel.

Hoop, blijdschap, wrange smaak

Soms kom je dan in je klas en plots is er een leerling 'weg', voorgoed. Sommigen houden het na één schooljaar bekeken en proberen wat anders. Als ze blijven en het contact groeit en de aanpassing begint te vlotten, dan kan je samen proberen het beste ervan te maken. Hen blijvend stimuleren om te studeren of eens langs thuis te gaan als er problemen zijn. En zo zijn er toch 3 leerlingen die vorig jaar hun diploma SO behaalden en zelfs verder studeren. Deze jongeren hebben hun kans kunnen grijpen om hier een nieuw leven te beginnen. Dat geeft je hoop en blijdschap, maar op de achtergrond blijft de wrange smaak voor wie het hier niet gelukt is.

Tania RUTTEN

leerkracht protestantse godsdienst en leerlingenbegeleidster in Mechelen.

Handen- en voetenwerk

Momenteel, en dat is al heel wat jaren verder, heb ik klassen die voornamelijk bestaan uit leerlingen van 'allochtone' afkomst, veelal uit gevluchte families, soms hier opgegroeid. Meestal komen zij uit Angola, Ghana of Kongo. Maar vorig jaar had ik een klas met leerlingen uit deze landen, maar ook met jongeren uit de

Graag uw aandacht voor...

Eglise Réformée de France

Van 17 tot 20 mei 2007 houdt de ERF haar 100ste synodevergadering. De VPKB zal worden vertegenwoordigd door haar voorzitter. Deze vergadering vindt plaats nabij Straatsburg.

Radio Catholique Francophone

In Frankrijk bestaat een netwerk van vrije christelijke radiozenders. RCF wil thans in België, in navolging van Frankrijk, aan dit initiatief een oecumenische dimensie geven. Ds. J.M. DE BOURQUENEY (predikant in *Bruxelles-Musée*) werd gevraagd om namens de VPKB op regelmatige basis zijn medewerking te verlenen.

Jaarboekje 2007-2008

Momenteel wordt de laatste hand gelegd aan een nieuw jaarboekje. De administratie zal het adressenbestand voortaan online beheren. Het jaarboekje is vanaf 1 mei 2007 dus rechtstreeks te raadplegen op de website van de VPKB: www.protestanet.be. Aanpassingen kunnen zo onmiddellijk worden bijgehouden.

Uiteraard blijft het mogelijk om ook een papieren jaarboekje te bestellen. Dit, door het overschrijven van 6 Euro op rekeningnummer 068-0715800-64 van de VPKB met vermelding: "Bestelling jaarboekje".

Activiteiten synodale raad

Het moderamen van de synodale raad ontvangt regelmatig gasten met het oog op een goed contact met de basis. De afgelopen maand werden o.a.

de Franstalige verantwoordelijke voor de catechese, de Franstalige verantwoordelijke voor het toerustingswerk en de districtsvoorzitters uitgenodigd. Tijdens dit laatste gesprek spraken we o.a. over enkele onderwerpen die op de synodevergadering ter sprake zullen komen.

Werkgroep Kerk en politiek

De coördinatie Beziinning en Dialoog startte de werkgroep Kerk en politiek weer op. De zichtbaarheid van de Kerk in de samenleving is één van de hoofdpodochten van deze werkgroep. Vragen die hierbij aan de orde komen, zijn: de kwestie van de armoede; het milieu; de invloed van godsdienst op de samenleving; het probleem van de mensenrechten, dat ter bespreking staat in de Conferentie van Europese Kerken; het groeiende racisme... In de komende tijd hoort u ongetwijfeld meer van deze werkgroep via Kerkmozaïek.

Boekhouding

De synodale raad organiseert op zaterdag 28 april a.s. van 9.30u. tot 12.00u. een informatievergadering in de VPKB-gemeente Dendermonde (Lindanusstraat 2). Tijdens deze vergadering zullen de nieuwe boekhoudkundige regels voor de bestuursraden worden toegelicht. Doelgroep is de penningmeesters van de bestuursraden alsook alle verdere geïnteresseerden. Opgave is nog steeds mogelijk tot 23 april a.s. op volgend adres: synodevoorzitter@vpkbe.be

Synodevergadering 2007

De komende synodevergadering zal plaatsvinden op zaterdag 24 november a.s. in de VPKB-gemeente SOW-Brussel, Nieuwe Graanmarkt 8 - 1000 Brussel. Het moderamen van de synodevergadering staat de komende 2 jaar onder leiding van ds. J.C. THIENPONT uit Brussel.

WARC hekelt geweld tegen vrouwen

De toename van geweld tegen vrouwen en de toename van het wereldwijde geweld kunnen niet los van elkaar gezien worden. Dat stelt de Wereldbond van Hervormde en Gereformeerde Kerken (WARC) in zijn jaarlijkse verklaring ter gelegenheid van de Internationale Vrouwendag, die gisteren wereldwijd gehouden werd.

Patricia Sheerattan-Bisnauth, secretaris van de WARC-werkgroep voor kerkvernieuwing, zei: "Westerse vrouwen kunnen niet bevrijd worden, zolang er mede in hun naam oorlog wordt gevoerd en landen aan elkaar worden onderworpen (...) De fundamentele scheiding tussen Noord en Zuid en de demonisering van andere religies en culturen moeten een doorn in het oog zijn van alle vrouwen die gerechtigheid en vrijheid zoeken."

De directeur-generaal van de Wereldgezondheidsorganisatie, Dr. Margaret Chang, onderstreepte dat deze dag dit jaar was toegewijd aan het beëindigen van de straffeloosheid voor het geweld tegen vrouwen en meisjes. Tegelijkertijd klaagde ze aan dat de gezondheid van vrouwen veel te weinig plaats krijgt in ontwikkelingsplannen en vele gezondheidsagenda's.

Agenda

10 mei 20u-22u15

Boeddhisme

CC Den Blank

Begijnhof 11, 3090 Overijse

18 april 2007 20u- 22u15

Evangelie in een gebroken wereld

Gildehuis,

St.-Bavoplein, Boechout

29 maart, 26 april, 3 mei 19u45-22u15

Islam voor Beginners II

Protestantse Kerk Brussel

Nieuwe Graanmarkt 8, Brussel.

30 maart 14u tot zondag 1 april 2007 14u.

Gog en magog

Politiek bijbellezen met Ton Veerkamp

Theologisch en Pastoraal Centrum, Groenenborgerplaats 149 in Antwerpen

9 tot 13 april 2007

Baas in Eigen Bord

Over oude en nieuwe spijswetten, voedsel, religies en macht
Huis Bethanië in Everbeek

5 mei 2007 14u-17u

Versteende identiteit, een stadswandeling door de Noordoostwijk van Brussel met dr. Guy Liagre. Start in de Church & Society Commission,

Jozef II straat 174, Brussel

1 juli van 11 uur tot 3 juli 2007 19 uur.

Uitleefdagen, over het bijbelboek Ester,
Theologisch en Pastoraal Centrum Groenenborgerlaan 149, Antwerpen

Nederlandstalige communautaire coördinatie

Volwassenenvorming

Theologische Conferentie 2007

"Gender trubbels"

2 t/m 4 september in Centrum La Salle – Groot Bijgaarden

Denken over het anders-zijn van man en vrouw kan een hedendaagse uitdaging zijn. Wat betekent dit anders-zijn? Een maatschappelijke constructie? Een deel van onze menselijke conditie? Vaak blijft de discussie over verschillen steken in de discussie over natuur en cultuur.

Op deze conferentie willen onderzoeken of we buiten het raamwerk kunnen stappen van 'de gegeven' seksuele structuur en kan dit ook vanuit een bijbels-theologisch perspectief?

Hoofdsprekerster op de conferentie is prof. dr. Dorothea Erbele Küster. Zij doceert Oud Testamentische vakken aan de Faculteit voor Protestantse en Godgeleerdheid in Brussel. Ze heeft onderzoek gedaan naar relatiemodellen tussen sexe en gender in het Oude Testament. Via het spreken over *Gender trouble* in het Oude Testament stellen we tenslotte de vraag:

Hoe kunnen we ten volle recht doen aan het anders-zijn van de ander? Juist als het gaat om maatschappelijk ethische vraagstukken rond geboorte, adoptie, biotechniek.

Info: Motief 02 510 61 62 of motief.vzw@skynet.be

Versteende Identiteit

Stadswandeling Noord-Oostwijk

De geschiedenis wordt niet alleen in boeken, maar ook midden in het leven geschreven.

Tijdens deze wandeling wordt duidelijk dat deze wijk meer is dan een reeks straten en pleinen. Elementen uit de geschiedenis en uit verschillende ideologieën zijn in deze wijk gebruikt. Het zijn dezelfde elementen die de natie België een identiteit moesten geven.

We zullen horen van de mythes die rond deze identiteit zijn gewoven en hoe de politiek en andere machten daarbij een rol spelen.

Gids op onze wandeling is dr. Guy Liagre. hij specialiseerde zich in de geschiedenis van de strijd tussen libe-

ralen en katholieken in de 19de eeuw.

De wandeling gaat door op 5 mei. We starten om 14u in Church & Society Commission, Jozef II straat 174, Brussel

Deelnameprijs: 5€

inschrijven is aangewezen, de deelname is beperkt.

Informatie inschrijving

Motief vzw – 02 510 61 62

Studiefonds Ik help een kind

**HET STUDIEFONDS HELPT MIJ EN RWANDA
AAN EEN BETERE TOEKOMST**

Op de foto *Chantal Nyazuba* voor haar school. Op de achtergrond ziet u het heuvelachtige landschap van Rwanda. Ook wel 'het land van de duizend heuvels' genoemd.

Chantal en nog 230 jongeren van de *Eglise Presbytérienne au Rwanda* (EPR) ontvangen financiële steun uit het studiefonds "Ik help een kind". Dankzij giften van velen uit de gemeenten kunnen zij een diploma halen, dat hen toegang geeft tot werk, hogere studies of de universiteit. Hun kansen op een beter leven voor henzelf en voor de mensen in hun land, nemen daardoor toe.

Sommige jongeren worden onderwijzer(es). Anderen kiezen ervoor om verpleeg(st)er te worden. En dat dankzij bijdragen van velen van u!

In 2006 werd een bedrag van 34.347 Euro ontvangen van privédonateurs en kerkgemeenschappen. Dit bedrag overschreed de verwachtingen. Het streefbedrag was 25.000 Euro. De werkgroep heeft daarom besloten om voor 2007 een hoger bedrag over te maken naar de EPR voor dit studiefonds: 30.000 Euro in plaats van

25.000 Euro. Dit jaar telden we in totaal 125 donateurs.

Nu hopen wij natuurlijk dat de ontvangsten in 2007 hetzelfde niveau halen, zodat het aantal gesteunde leerlingen gelijk kan blijven. Als we eenmaal een jongere steunen dan gaan we er in principe van uit, dat we dat gedurende zijn/haar hele middelbare schoolopleiding doen.

Dit jaar bestaat het studiefonds 10 jaar! Als het goed is hebben alle donateurs en gemeenten het vijfde nummer van het Nieuwsblad met meer informatie ontvangen.

Als u wil meedoen met dit studiefonds dan kunt u uw bijdrage storten op:
Rek. nr. 125.9302045.30
Van Protestantse Solidariteit,
Marsveldstraat 5,
B-1050 Brussel
o.v.v. 'Ik help een kind'
(Fiscaal attest vanaf 30 Euro)

Contactpersoon :
Jean Lenders, tel. 03-666.24.99
E-mail: ikhelpeenkind@vpkb.be

Het Leger des Heils

Foyer Georges Motte

Het Foyer Georges Motte maakt deel uit van de Sociale Werken van het Leger des Heils. Elke persoon wordt zonder onderscheid naar ras, nationaliteit, godsdienst of filosofische strekking onthaald. Begeleiding bij levensbeschouwelijke problemen behoort tot de mogelijkheden.

Het Foyer

- stelt zijn deuren open voor mensen die sociaal uitgesloten worden,
- biedt een dak boven het hoofd voor 80 behoeftige personen,
- helpt hen een zekere waardigheid terug te vinden,
- werkt samen met hen aan sociale reïntegratie (werk zoeken, aangepaste vorming vinden...)
- heeft een tweedehandswinkel (open van 13.30 tot 16.30u.) waar meubels, kleren... verkocht worden aan zeer bescheiden prijzen voor personen en gezinnen die financieel aan de grond zitten.

Het Foyer haalt alles op dat kan gebruikt worden: meubels, beddegoed, speelgoed... maar ook brood, bloem, deegwaren, suiker...

U kunt daarnaast ook een gift doen op rekeningnr. 210-0822668-63

Foyer Georges Motte
Ieperlaan 24
1000 Brussel
02/217.63.36
0478/66.64.61

De Hongaarse kerk in België

Een grote meerderheid van de 4,5 miljoen Hongaarse protestanten behoort tot de Hervormde Kerk die de geloofsbelijdenis van Helvetië aanhangt, welke verwant is aan de 'confessio belgica' van Guy de Brès. De Evangelisch-Lutherse Kerk die de Augsburgse confessie volgt, is in de minderheid. De leden van onze gemeente zijn uit de twee voormelde grote stromingen afkomstig.

De eredienst

De predikant gaat iedere derde zondag van de maand in de kerkdienst voor. Na de kerkdienst is er gezamenlijk koffiedrinken/agapé tot gewoonlijk 13.00u. De liturgie is een gemeenschappelijk liturgie, die in Hongarije, Transsylvanië, Karpaten-Oekraïne en in Slowakije wordt gebruikt. De liturgie bestaat onder meer uit twee gebeden, lezingen uit de Bijbel en een woordverkondiging alsmede gezamenlijk gezongen psalmen en gezangen.

Het aantal gemeenteleden per kerkdienst varieerde, gemiddeld zijn er circa 60 mensen aanwezig waaronder ongeveer 10 kinderen in de leeftijd van 5-11 jaar. Wij organiseren voor hen een kindernevendienst. Hiernaast worden de kerkdiensten bezocht door nieuwkomers, studenten en bezoekers van de stad.

De gemeente

De gemeente en haar vertegenwoordigers nemen deel aan het werk van de organisatie van de West-Europese protestantse gemeenten. Dit is een

organisatie, die op een niet-officiële manier in West-Europa gestichte gemeenten in een broederlijke gemeenschap samenvoegt. Dit jaar zal onze gemeente in Brussel de conferentie van de jaarlijkse samenkomst van deze West-Europese protestantse organisatie organiseren.

De leeftijd van de meeste leden is rond de dertig. In de gemeente is er een relatief grote fluctuatie. Er zijn altijd nieuwkomers in de kerkdiensten. Zo zijn er studenten en hogleraren die met een beurs voor research naar Leuven of naar Brussel komen. Maar de diensten worden ook bezocht door medewerkers van internationale bedrijven die soms alleen tijdelijk in Brussel vertoeven.

Nieuwe uitdagingen en mogelijkheden in de pastorale zorg

Ik woon thans nog in Nederland terwijl vrijwel alle gemeenteleden in Brussel wonen. Het betekent een nieuwe taak voor mij als predikant hoe ik de fysieke afstand kan overwinnen. Wij proberen van het internet gebruik te maken. Wij zijn hierdoor in constant contact met elkaar en organiseren religie-onderwijs via skype in vier leeftijdsgroepen. Men kan links van kaarten, foto's, bijbelteksten enz. naar de kinderen toesturen waarmee wij een echte virtu-

ele religie-onderwijs-omgeving kunnen creëren. Wij organiseren de kerkdiensten via emaillijsten.

De toekomstperspectieven van de gemeente

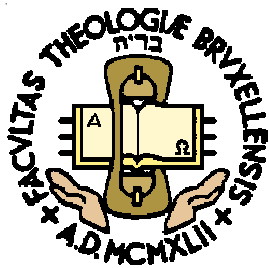
De meeste gemeenteleden hebben geen familiebanden in België. Mede daarom is het belangrijk dat zij een vaste plek in de gemeente kunnen vinden. De gemeente is geen emigrantenkerk meer. Dit betekent dat de pastorale zorg hier een speciaal karakter moet krijgen. Een goed voorbeeld is de uitdaging om in de komende jaren jeugdwerk te kunnen opzetten. In de loop van de tijd zal de leeftijdsstructuur van de gemeente veranderen en men kan zich dan met de jeugdigen bezighouden.

Onze gemeente staat open voor iedereen die zijn plaats bij ons wil vinden. Wij hopen dat God ons zegent en dat wij een geestelijk thuis van de in België wonende Hongaren kunnen zijn. In dit perspectief heeft de gemeente een toekomst en een plaats in de VPKB.

Ds. P. K. REMPORT
remport@planet.nl

De Hongaarse kerk bevindt zich in de Gewijdeboomstraat 123 te 1050 Brussel en is sinds de synodevergadering 2006 volwaardig lid van de VPKB. De kerk valt onder het district Franstalig Brabant.

Protestantse Faculteit voor Godgeleerdheid

Overlijden eredactor Milan Opocenský

Milan Opocenský overleed op 31 januari 2007 op 75-jarige leeftijd in Praag. Hij werd op 5 juli 1931 in het Tsjechische Hradec Králové geboren in een domineesgezin. Zijn moeder was de eerste vrouwelijke student die protestantse theologie studeerde in het toenmalige Tsjecho-Slowakije. Na zijn theologische studie te hebben voltooid werd hij in 1955 dominee. In 1973 volgde zijn benoeming als hoogleraar sociale ethiek aan de Protestantse Theologische Comenius Faculteit te Praag. Opocenský was oecumenicus pur sang. Hij gaf zijn beste krachten aan de WARC (*World Alliance of Reformed Churches*), de Wereldbond van Protestantse Kerken, die hij als secretaris-generaal diende tot 2000. Hij was een van de inspiratoren van de *Verklaring van Accra*, een belangrijk oecumenisch document, waarin werd gepleit voor een rechtvaardige wereld-economie. Op zijn naam staan boeken zoals *Christenen en Revolutie* en *Verzet en Revolutie*. De Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid in Brussel verleende hem een eredoctoraat in 1984. Dat gebeurde in Gent ter gelegenheid van de herdenking van de 'uitzwerving' aldaar van de Calvinistische Academie in 1584.

Jaarverslag Nlt. afdeling FPG 2006

Decaan Prof. Tomson staat in het jaarverslag van 2006 uitvoerig stil bij

de belangrijkste gebeurtenis voor de Nederlandstalige afdeling nl. de publicatie in juni van het rapport van de onafhankelijke visitatiecommissie, *De onderwijs-visitatie Godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen: Een evaluatie van de kwaliteit van de academische opleidingen Godgeleerdheid en godsdienstwetenschappen in Vlaanderen*, Vlaamse Inter-universitaire Raad (VLIR).

Op pagina 108 staat dat de FPG voor haar Bacheloropleiding een positief oordeel heeft gekregen, maar voor haar Masteropleiding een negatief. Het negatieve oordeel werd enerzijds geveld omdat het programma van de Masteropleiding op het moment van de visitatie te weinig was uitgewerkt en anderzijds omdat de evaluatie van vroegere studieresultaten te weinig generieke kwaliteitswaarborgen te zien gaf. Overeenkomstig de vigerende procedure heeft de Faculteit in december de aanvraag tot accreditering van de Bachelor- en Masteropleiding ingediend. Die is ontvankelijk verklaard; het antwoord mag in april 2007 worden verwacht.

Inmiddels is een complete Masteropleiding ontworpen die in september 2006 van start ging. Deze eenjarige opleiding wordt gekenmerkt door een grotere specialisering dan voorheen en door een interdisciplinaire aanpak. De verschillende onderdelen van de Masterstudie zijn ondergebracht in twee onderzoeksgroepen, waarin de docenten hun onderzoekswerk indelen: de onderzoeksgroep 'Theologie, Kerk en Samenleving', en de onderzoeksgroep 'Bijbel, Jodendom en Vroege Kerk'. Zowel in deze nieuwe aanpak als in de Bachelor-Masteropzet heeft collega de Lange qua ideeën en programmatische implementering een essentieel aandeel gehad.

Verder is iedereen serieus aan de gang met de kwalitatieve verbeteringen waartoe het visitatierapport aanzet,

een inspanning die in het kalenderjaar 2007 haar beslag zal krijgen.

Het aantal studenten is laag en is een bron van zorg. De dalende belangstelling voor theologie wijst op een algemene trend van afnemende aandacht voor de institutionele kerken en groeiende belangstelling voor alternatieve religie, kort gezegd: 'minder kerk, meer religie'. Daarentegen geven opleidingen algemene 'religie-studie' een stijgende belangstelling te zien. De docentenvergadering van de Nlt. afdeling van de FPG ontwikkelt plannen om aan de nieuwe belangstelling tegemoet te komen.

In 2006 werden 2 studenten gedelibe-reerd na afloop van het eerste Bachelorjaar, 2 na het derde Bachelorjaar en 2 na voltooiing van de nu aflopende licentiaatsopleiding.

De Stem van het Boek

De Stem van het Boek, het drie-maandelijks bibliografisch tijdschrift voor Theologie en Cultuur, begint aan zijn 18^e jaargang. Het artikel is deze keer geschreven door Dorothea Erbele. Het gaat over de nieuwe Duitstalige Bijbelvertaling, *Bibel in gerechter Sprache*, een taal die het recht wil bevorderen. Huub Vogelaar recenseert het nieuwe boek van Jurjen Wiersma. De lezers krijgen ook in deze editie waar voor hun geld. Men kan zich elk moment op St v/h B abonneren. Een los nummer kost € 3,10.

Website FPG

Op de website van de FPG staat allerlei nieuws, zoals de geschiedenis van de Faculteit, het onderzoek en de publicaties van de hoogleraren, de studiegids met het overzicht van de cursussen, het collegerooster, de bibliotheek... www.protestafac.ac.be

20 jaar Werkplaats voor Theologie en Maatschappij

Naar aanleiding van haar 20-jarig bestaan nodigt de Werkplaats voor Theologie en Maatschappij u van harte uit op zaterdag 28 april te Lier op een feestzitting. Deze zitting begint om 13.30u. Op het programma staat o.a. *Levensbeschouwingen: cement of splijtzwam?* De dag eindigt met een feestelijke maaltijd om 19.00u.

Datum: zaterdag 28 april 2007.

Plaats: Hoger Instituut St. Aloysius, Antwerpsestraat 99 - 2500 Lier.

Bijdrage: 10 Euro.

Organisatie: vzw WTM, Motief vzw tel. 03/216.92.83

E-mail: wtm@skynet.be

Pasqua italiana

Concert in de vorm van een zestiende eeuwse Paasmis (Soli, koor, renaissance-instrumenten en kerkorgel) door het *Antwerps Collegium Musicum* o.l.v. Willem Ceuleers.

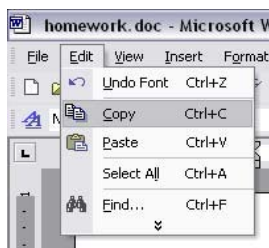
Muziek van 16de en 20ste eeuwse componisten

meditatie: ds. Dick Wursten
vrijdag 4 mei: 20u00: concert, Sint-Rochuskerk te Deurne (Korte Sint-Rochusstraat)

zondag 6 mei: 15u00: concert, Sint-Lambertuskerk te Brussel-Laken

inlichtingen: dick@wursten.be
www.dick.wursten.be/acm.htm

Copy and paste

Copy and paste

Niet religie maar politiek is oorzaak van spanningen Islam - Westen

De spanningen tussen het Westen en de moslimwereld zijn eerder een gevolg van politieke conflicten dan van een fundamentele religieuze of culturele incompatibiliteit. Dat blijkt uit een peiling bij inwoners van 27 landen over de hele wereld door het instituut GlobeScan en het Program on International Policy Attitudes (PIPA).

Spanningen

Zowat 52 % van de meer dan 28.000 ondervraagden in 27 landen zijn ervan overtuigd, dat de spanningen tussen de westerse wereld en de moslimwereld te wijten zijn aan conflicten van politieke aard. Slechts 29 % van hen zien religieuze of culturele verschillen als de oorzaak.

Voor ongeveer 58 % van de respondenten zijn het de intolerante minderheden, die verantwoordelijk zijn voor de conflictsituaties. Dat gezichtspunt wordt in 25 van de 27 landen uitgedrukt.

Geweld

Meer dan een kwart (28 %) van de ondervraagden denkt dat een gewelddadig conflict tussen het Westen en de moslimwereld onvermijdelijk is, tegenover 56 % optimisten die denken dat er een grond van verstandhouding kan worden gevonden. Die optimisten zijn in de meerderheid in Italië (78 %), Groot-Brittannië (77 %), Canada (73 %), Mexico (70 %) en Frankrijk (69 %).

Wereldraad organiseert vredesconferentie in Jordanië

BRUSSEL (Kerknet/WCC/ChristianToday) - De Wereldraad van Kerken lanceert een nieuw internationaal vredesinitiatief voor Israël en Palestina. Van 17 tot 21 juni 2007 wordt er een internationale vredesconferentie georganiseerd in Jordanië. Die moet ertoe bijdragen de Kerken in de regio en het Midden-Oosten te mobiliseren. Voor de openingssessie worden niet alleen de afgevaardigden van deze Kerken, maar ook die van verschillende regio's uit de hele wereld verwacht. Het is de bedoeling dat die hun ervaringen met conflict en vrede meebrengen en samen leggen op de bijeenkomst. De conferentie valt samen met de periode waarin de verjaardag van de start van de bezetting van Oost-Jeruzalem, de Westelijke Jordaanoever en Gaza in 1967 en de veertig jaar lijden die dat heeft meegebracht, herdacht wordt.

Hoogstpersoonlijk

Een rubriekje, waarin we iemand uit de VPKB ontmoeten en vragen naar het bijzondere, eigene of onbekende van onze gast. Deze maand dr. Guy Liagre, synodevoorzitter van de Verenigde Protestantse Kerk in België.

“Ik moet eerlijk zeggen, naast het werk heb ik eigenlijk maar één hobby: studeren. Ook in de gemeente was er naast het concrete gemeentewerk toch altijd de studie. Maar dan wel in brede zin. Niet alleen theologie, maar ook en vooral cultureel. Zaken die samenhangen met kunst en muziek bijvoorbeeld. Daar kan ik aan de hand van een boek zeer van genieten. Hieronymus Bosch, Breughel of Rembrandt. Schitterend. De laatste tijd verdiep ik mij in iconografische motieven. Ik vind inderdaad dat de theologie zich teveel heeft opgesloten in het woord. Nee, zelf beoefen ik niet de beeldende kunsten. Het gaat mij vooral om de intellectuele uitdaging kunst thematiserend te doordenken. Ik vind het ook heerlijk om met meerdere dingen tegelijk bezig te zijn: cultuurgeschiedenis, architectuur, schilderkunst, verschillende geestesstromingen.

Tja, ik heb verder weinig hobby's. Ik heb wel een heel uitgebreid sociaal leven, bijvoorbeeld via mijn lidmaatschap in de Rotary. Ik vind het belangrijk om buiten de kerk ook andere werelden te kennen. In het verenigingsleven zitten immers allerlei mensen van totaal verschillende achtergrond, levensmoraal en levensvisie. Die wereld buiten de kerk te leren kennen is volgens mij voor iedere predikant belangrijk. Omgang met mensen die leven met andere horizons. Mensen uit het bedrijfsleven, de politiek, de economie, de magistratuur. Ik beweeg me complexloos in diplomatieke en andere eerder exclusieve milieus. Maar even makkelijk kampeer ik drie weken in een klein iglotentje – dat is onze geliefde manier om met vakantie te gaan. Ik kies niet voor één wereld. Sport? Nee, helemaal niets. Wandelen wel. Ik ben een verwoed wandelaar, vooral in het weekend. Verder doe ik helemaal niets in en om het huis: geen tuin, geen huishouden. Ik ben er niet trots op, maar het is zo gegroeid. Ik geef veel lezingen, ben bijna altijd 's avonds op pad. Mieke is een echte predikantsvrouw, die zich wegijfert voor de gemeente, haar man en de kerk. Het enige dat ze niet begrijpt is, dat als ik thuiskom en de hele dag op het bureau gezeten heb, ik weer graag achter de PC ga zitten. En als ik die avonds anders heb, zit ik daar tot twee uur 's nachts om een artikel te maken. Het is een manier om in je eigen geestelijke wereld te kruipen.

O ja, wat ik heel graag doe maar waar ik spijtig genoeg te weinig tijd voor neem: motorrijden op de Suzuki 1200 Bandit die ik met mijn zoon deel. Het is heel fijn om op de motor de vrijheid te voelen. Misschien zijn het de midlife jaren, dat je zoekt naar andere dingen - ik weet het niet. Maar ik heb eigenlijk van m'n zestiende altijd al een tweewieler gehad, al was het toen een bromfiets”.

Ruud FOPPEN

Nieuw boek

Een wiel dat draait over ethiek en identiteits(her)vorming

In de 20^e eeuw verloren veel vaste houdingen, overtuigingen en begrippen hun betekenis en verbleekten ideologieën. Menigeen ging bungelen en werd getroffen door identiteitscrisis en identiteitsvlucht. De ongenode kostganger van het nihilisme is langer gebleven dan ons lief was; het Niets is een vaste kostganger in Europa.

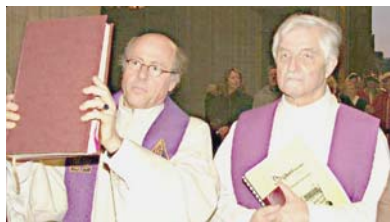
Daar is geen ander kruid tegen gewassen dan een scheppende kracht uit het Niets, *ex nihilo* – het geheim van de theologie. De Europese mens zal zijn identiteit in de ethiek hervinden: want hij zal óf veranderen óf verdwijnen.

Wiersma beschrijft deze identiteits(her)vorming. Hij gebruikt daarbij taal en inzichten uit de Europese erfenis: de literaire, politieke en religieuze bronnen worden ingezet om de nietsende krachten aan banden te leggen. Het oogmerk is om identiteit zodanig toe te rusten dat het een antinihilistische kracht wordt, *contra nihilum*.

Het boek kost 22,50 euro en is uitgegeven door Uitgeverij Skandalon in Vught, Nederland.

Prof. dr. J. Wiersma is sinds 1988 hoogleraar ethiek, filosofie en hermeneutiek aan de Faculteit voor Protestantse Godgeleerdheid in Brussel. Hij is lid van het BonhoefferWerkegezelschap Nederlandstalig en de International Bonhoeffer Society. Hij is initiatiefnemer van 'On the making of Europe', een serie kritische boeken over Europa. Hij publiceert regelmatig over politiek-ethische kwesties.

Van hand tot hand en mond tot mond

De inwoners van Leuven moeten even vreemd opgekeken hebben. Daar liep, op een drukke zaterdagmiddag, middenin in het centrum van Leuven en dwars door de winkellende menigte, een heuse monnik met zwarte pij door het krioelende, op jacht naar koopjes zijnde volk. En alsof zijn verschijning op zich niet reeds genoeg de aandacht van de koopjes afleidde naar verhevener zaken, hief de man ook nog eens, als Mozes in gevecht met Amalek, zijn armen in de lucht waarbij hij een kolossaal bijbelboek omhoog hield.

Nee, het was geen carnaval en ook geen reclamestunt van de plaatselijke bierfabriek. Hoewel, een reclamestunt was het in essentie wel, nl. om... de bijbel te promoten. Een oecumenisch initiatief (van het Vlaamse Bijbelgenootschap, de Vlaamse Bijbelstichting en het liturgische Centrum De Drie Leliën) dat "Bijbelronde van Vlaanderen" heet, waarbij de bijbel ook letterlijk een ronde door Vlaanderen doet: langs straten en stadhuizen, abdijen en kerken, musea en markten... gepaard gaande met allerlei nevenactiviteiten (bijbelstudies, conferenties, toneel, voordracht, muziek...). Aan het einde van deze Bijbelronde moet de hele bijbel... (hardop) uitgelezen zijn. Geen wonder dat deze ronde een ruim jaar duurt (van 26 okt.2006 – 16 nov.2007). De Bijbelronde in Leuven en omstreken begon op vrijdagavond 08.12.2006 in de Abdij van Keizersberg. Ik die avond zat in de Abdijkerk te wachten op wat komen ging en ja hoor, daar zag ik, tussen de bedrijvig rondschrijdende abdijsmonniken, ook mijn collega's uit de VPKB-kerken in Mechelen: Gerit Buunk en Jelle Brouwer. Zij waren als afgevaardigden van de Mechelse Bijbelrondegroep naar Leuven gekomen om er de grote kanselbijbel, als een fakkel door te geven aan ons, de Leuvense Bijbelronders.

De volgende middag was er, in het kader van de Bijbelronde, een drukbezochte (pakweg 500 mensen) oecumenische viering in de grote St. Pieterskerk. Maar voordat die viering begon, werd eerst de grote kansel-bijbelronde-bijbel door een monnik uit de Keizersberg-abdij naar de St. Pieterskerk gedragen (een wandeling in optocht van ruim anderhalf uur).

Bij aankomst aan de poort van de St. Pieterskerk mocht ik het zware bijbelboek overnemen om het namens onze protestantse kerk aan de Deken van Leuven te overhandigen. Laatstgenoemde bracht het lijvige boek de volgende dag naar het Stadhuis, waar de spits van de publieke voorlezing afgebeten werd door provinciegouverneur Lodewijk de Witte, onmiddellijk gevolgd door burgemeester Louis Tobback en vele voorlezers daarna. De rector van de Leuvense universiteit, de theoloog Marc Vervenne, voegde daar een korte doch krachtige en frisse voordracht over de bijbel aan toe.

Aldus ging de bijbel prominent van hand tot hand en mond tot mond. Ook plaatste elke voorlezer naderhand zijn of haar handtekening in de marge

van de gelezen bijbeltekst. Vanuit het Stadhuis verhuisde de bijbel de dag daarna naar onze kerk, waar wij 's avonds een alweer goed bezochte leesetappe hielden. Om precies te zijn hebben wij er 229 verzen hardop voorgelezen (Richt.6 t/m 12). Dat klinkt langdradig, maar de lezing werd afgewisseld door verrassende duiding, straffe koffie en knetterend toneel. Daarbij stormde o.a. een Leuvense Gideon tijdens de bijbelpassage "Te wapen, voor de Heer en Gideon" (Richt.7:20), tot grote schrik van de aandachtige en nietsvermoedende toehoorders (maar, ik beken, tot verborgen hilariteit van hen die hierop voorbereid waren) de kerk luid brullend binnen, blazend op een koeienhoorn en hamerend op de bodem van een inox-pan, waarbij hij met machtig stemgeluid de zojuist geciteerde bijbelwoorden scandeerde...

Om kort te zijn: de dagen daarna verhuisde de bijbelronde-bijbel nog drie maal binnen het Leuvense, van Godsvriendenhuis, naar Universitaire Parochie en Abdij, waarna wij in vrolijk oecumenisch gelid (een monnik een priester en een dominee) het boek naar de monniken van de Abdij in Grimbergen brachten.

Ernst VEEN, Leuven.

Bijbelronde Vlaanderen - Limburg (13 april – 31 mei 2007)

De Bijbel trekt door Vlaanderen. Op tientallen plaatsen worden Bijbelboeken in hun geheel voorgelezen. Die lezingen maken de kern uit van een ruimer gebeuren. Ze worden omkaderd door diverse activiteiten: exegetische conferenties, gebed- en bezinningsmomenten, muziek en poëzie... Vlaams Brabant en Oost-Vlaanderen hebben hun portie reeds gedaan, en met plezier (zie het verslag van ds. Veen uit Leuven) Limburg kreeg twaalf bijbelboeken toegewezen door de initiatiefnemers, de katholieke Vlaamse Bijbelstichting (Leuven) en het protestantse Vlaamse Bijbelgenootschap (Brugge): *Job*, *Psalmen* (van 75 tot 99), *Spreuken*, *Prediker*, *Hooglied*, *Wijsheid*, *Wijsheid van Jezus Sirach*, *Handelingen*, 1 en 2 *Tessalonicenzen*, 1 en 2 *Timoteüs*, *Titus*.

Deze boeken worden voorgelezen en toegelicht in de periode tussen 13 april en 31 mei.

De Bijbelronde in Limburg gaat van start op vrijdag 13 april 2007 om 19.00 uur in de Virga-Jesse-basiliek te Hasselt. In aanwezigheid van bisschop Patrick Hoogmartens, ds. Jan Rigtering en (orthodox) priester Vitali Derewianka zal gouverneur Steve Stevaert de bijbel namens alle Limburgers in ontvangst nemen en een begin maken met de lezing. De protestantse kerk van Hasselt zal het boek *Handelingen* voor z'n rekening nemen (25 april) en de Johanneskerk te Genk heeft op zich genomen de slotmanifestatie te huisvesten (31 mei).

Een volledig overzicht van de activiteiten vindt u op www.bijbelronde.be

De “bewoners” van de Marsveldstraat (2)

Het zenuwcentrum van het gebouw in de Marsveldstraat ligt zeker op de eerste verdieping. Als hij niet op verplaatsing is om er de synodale raad of de VPKB te vertegenwoordigen, kunt u de altijd even vriendelijke voorzitter ontmoeten. Hij is hoogstwaarschijnlijk de enige persoon in het gebouw, die gekend is bij alle VPKB-leden.

dr. Guy LIAGRE

Guy LIAGRE is doctor in de theologie en was achtereenvolgens predikant te Geraardsbergen, Menen en SOW Brussel, vooraleer hij verkozen werd tot synodevoorzitter.

Zoals elke voorzitter wordt Guy LIAGRE bijgestaan door een directiesecretaresse, zijn vertrouwenspersoon Bea SMETRYNS-BAETENS.

Ze begon in 1979 bij de oprichting van de VPKB als administratieve secretaresse en kende daarom de vier voorzitters, die elkaar tot nu toe hebben opvolgd: dr. André PIETERS (†), Martin BEUKENHORST, Daniel VANESCOTE en Guy LIAGRE.

Zij organiseert de agenda van de voorzitter en van de vergaderingen in het gebouw, ze beheert de predikantendossiers, ziet toe dat de beslissingen van de synodale raad en het

Bea SMETRYNS-BAETENS

Tel. 02/510.61.70

E-mail: bea.smetryns@skynet.be

moderamen uitgevoerd worden en maakt deel uit van het redactieteam van *Kerkmozaïek*. Ze genoot een hogere opleiding van secretariaat-vertaler. Ze is lid van de gemeente Gent-Centrum, waar ze zich samen met anderen inzet voor de kinderkerk. Als u in de Marsveldstraat bent, kan zij u zeker naar de juiste persoon doorverwijzen.

Yvon BROHEZ is lid van de gemeente Ath en is sinds 1979 bureauchef van de administratie. Hij houdt zich

Yvon BROHEZ

Tel. 02/510.61.76

E-mail: ybrohez@skynet.be

hoofdzakelijk bezig met de algemene boekhouding van de VPKB en werkt met de synodale raad en de centrale penningmeester aan de jaarlijkse begroting (500.000 tot 550.000 Euro). Yvon BROHEZ is tevens verantwoordelijk voor alle financiële aangelegenheden van het personeel en de predikanten (weddeberekening, pensioenberekening...) en voor het onroerend patrimonium. Hij controleert de rekeningen en begrotingen die de bestuursraden van de VPKB-gemeenten indienen bij de overheid en staat permanent in verbinding met de synodale raad en het ARPEE-bureau. Kerkenraden en bestuursraden kunnen op hem altijd beroep doen voor financiële vragen.

In de boekhouding wordt Yvon BROHEZ bijgestaan door Nadine BOUILLON. Zij zorgt voor de facturatie, het verzenden van de rekeningen en begrotingen van de gemeenten, het betalen van facturen van leveranciers... Zij controleert of de “vacatureformulieren” juist zijn ingevuld, vooraleer zij deze doorstuurt naar de FOD Justitie. Daarnaast controleert Nadine BOUILLON alle betalingen o.a. dus ook voor de abonnementen op *Kerkmozaïek*. Vooraleer zij in dienst genomen werd in de VPKB, werkte zij sinds 1973 al op de administratie van de *Eglise Réformée de Belgique*.

Nadine BOUILLON

Tel. 02/510.61.75

E-mail: nbouillon@skynet.be

Joseph VANGANSBEKE

Tel. 02/510.61.89

E-mail: uniprobek@skynet.be

Joseph VANGANSBEKE is lid van de gemeente Rixensart. Hij is eigenlijk regent Germaanse talen en gaf in zijn richting ook 2 jaar les. Daarna is hij overgestapt naar het godsdienstonderwijs tot in 1992. Sindsdien oefent hij de functie uit van administratief secretaris. Hij staat in voor vertalingen, alle verzendingen en houdt het adressenbestand en het jaarboekje van de VPKB bij. Samen met andere personeelsleden zorgt hij voor de logistieke steun op de synodevergadering.

Vreugde krijgt een stem

Als predikanten en gemeenteleden zijn we soms op zoek naar inspirerende gebeden of meditatieve teksten. Die spelen vooral bij overgangsmomenten in het leven een rol. In een mooi boekje heeft Lina van Mellaert zulke teksten over geboorte, huwelijk, doop en schepping bij elkaar gezet. Enkele gebeden en meditatieve teksten over de werking van de Heilige Geest en de Godservaring vullen het geheel verder aan. Hoewel de flaptekst duidelijk haar katholieke achtergrond onderstreept, is dit veel te bescheiden. Mijn eigen dochter maakte er als voorbereiding van haar huwelijksdienst gebruik van. Ze was enthousiast over de sprankelende, authentieke geloofsbeleving die het boekje uitademt. Een welkome aanvulling dus op werkjes van bijvoorbeeld Sietze de Vries of het Dienstboek - een Proeve. Een prachtig cadeau en een mooi werkinstrument voor predikanten en ouderlingen die in kerkdiensten moeten voorgaan. Poëtisch, maar nooit zweverig, gelovig maar nooit zeemzoeterig vroom.

Lina van Mellaert, *Vreugde krijgt een stem – Teksten en gebeden bij huwelijk, geboorte en kindertijd*, Uitgeverij KOK Kampen, 2007. ISBN 978 90 435 1375 9.

Protestantse Radio- & TV-uitzendingen

Programma-Informatie april 2007

Radio:

productie Frank Marivoet

VRT - Radio 1 op zondag om 11.05u.

8 april Paasmorgenviering
De Heer is waarlijk opgestaan

VRT - Radio 1 op woensdag om 19.12u.

11 april Mens voor de mensen zijn:
Vrede met jezelf

25 april Een stap terug:
De Jeruzalemgangers (Lucas 24: 13-35)

TV-Erediensten:

productie Lena Demeester

VRT 'één' op zondag om 10.00u.

8 april Paasmorgenviering in Eurovisie
vanuit Romaans Zwitserland
vertaling: Frank Marivoet

In juli en augustus zijn er géén protestantse uitzendingen op radio en televisie.

Contact: Frank Marivoet, C. Meunierstraat 85/0002, 3000 Leuven

Web-Site: <http://www.vpkb.be/pro>

In een volgend nummer:

Paul Gerhardt, 400 jaar geleden geboren
Hoe organiseren we onze kerk ?